

Юрій Андрухович

Народився 13 березня 1960 р. в м. Станіславі (нині Івано-Франківськ). Закінчив редакторське відділення Українського поліграфічного інституту ім. І. Федорова у Львові (1982) і вищі літературні курси при Літературному інституті ім. М. Горького в Москві (1991). Працював газетярем, очолював відділ поезії івано-франківського часопису «Перевал» (1991-1995).

Творчість Андруховича має значний вплив на перебіг сьогоденного літературного процесу в Україні, з його іменем пов'язані перші факти неупередженого зацікавлення сучасною українською літературою на Заході.

У своїй поезії він відтворює мотиви свободи творчості, насолоди навколишнім світом, який цікаво досліджувати. Показовими є вірші «Пісня мандрівного спудея» і «Астролог».

«Пісні мандрівного спудея»

Ліричний герой «Пісні мандрівного спудея» — високоосвічена людина, сучасний Г. Сковорода. Ю. Андрухович назвав його архаїзмом «спудей» — за часів Г. Сковороди спудеями (студентами) могли бути тільки здібні й талановиті люди. Автор використовує як художні прикраси й інші застарілі слова та старослов'янізми. Ліричний герой мандрує життям, досліджуючи його. Провідний мотив вірша — захоплення творчістю, яка не знає приписів, заборон і перешкод, творчістю, що окриляє вільну людину красою, легкістю та світлом. Майстерність Ю. Андруховича виявляється й у тому, що інкрустований застарілими та фольклорними елементами вірш сприймається як сучасна пісня натхненної та творчої людини.

«Пісні мандрівного спудея»

Жанр: медитативна лірика.

Тема твору: Звертання поета до своїх дітей-віршів.

Ідея: Творчість для поета – не тільки здатність самовиражатись, але й можливість продовжувати своє існування на землі.

Основна думка: Вірші допомагають виразити внутрішнє Я поета.

Художні засоби:

- **Звертання:** Агов, мої маленькі чортенята!
- **Епітети:** маленькі чортенята, невірні рими, прекрасні вірші, у вирі цілоденнім, на зелену прощу, тихі сльози, натхненний соловій.
- **Метафори:** З-під свити я вас випущу на світ — туди, де кров з любов'ю черленяться, де пристрастей і пропастей сувій; до серця входять вірші; підслухані у вирі цілоденнім, щоб явір тихі сльози витирав, щоб небо, нахилившись, наслухало, щоб завше був натхненний соловій.
- **Порівняння:** вірші – прекрасні, наче крила голубів; гайда на площу, як на дно ріки; в поля, як на зелену прощу.

«Астролог»

Ліричний герой вірша «Астролог» також має внутрішню свободу, він неординарна особистість, яка відмовилася від життя в теплій квартирі. Його дні минають на горищі хоча його життя сприймає як казку, літає в мріях, проте не відмовляється від буденної «пивнички на Руській» (Руська — вулиця в історичному центрі Львова) і від коханої Юзьки, адже творча людина теж має відволікатися й «забувати святі мороки», на чому ліричний герой наголошує двічі. Отже, провідний мотив вірша — неординарна особистість у навколишньому світі.

«Астролог»

Збірка – «Екзотичні птахи і рослини» (1991)

Жанр – Вірш має риси балади.

Тема – неординарна особистість у навколишньому світі. Для героя цієї поезії бути астрологом – не просто якась робота чи заняття, а спосіб життя: «У нього палка потреба, У нього жадання слізне: окраєць нічного неба піймати у фокус лінзи...».

Мотив твору — пошук людиною свого призначення, прагнення самореалізації.

Віршовий розмір – дактиль.

Художні засоби:

- **Епітети – нічного неба, голодні роти, полудневу пору, крило ажурне, творіння пухке й безжурне .**
- **Метафори – небо лоскочуть вії, Неологізм – «собі пілігримить» (земля).**
- **Повторення – «Забуду святі мороки».**